

Nr 33.

Ankom till riksdagens kansli den 24 april 1933 kl. 2 e. m.

*Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion an-
gående statlig beskattning av donations- och stiftelsemedel
m. m. (2:a avd.).*

I en inom andra kammaren väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 179, har herr *Osberg* hemställt, »att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte skyndsammast verkställa utredning om till vilket belopp donations- och stiftelsemedel uppgår, jämväl utreda till vilket belopp andra inom riket fonderade medel uppgå, samt snarast möjligt till riksdagen framlägga förslag till beskattning av samtliga här åberopade tillgångar, med undantag för sådana som ingå i statsförvaltningen».

Beträffande motiveringen för detta förslag, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, får utskottet hänvisa till motionen.

Enligt förordningen den 28 september 1928 om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt äro bland andra kyrkor, akademier, vetenskapliga samfund, allmänna undervisningsverk, sjukvårds- och barmhärtighetsinrättningar jämte andra fromma stiftelser ävensom stipendiefonder, sjukkassor och understödsföreningar frikallade från skattskyldighet till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt. Dessa bestämmelser rörande frihet från skattskyldighet överensstämja med vad som gällde även enligt äldre skattelagstiftning. Däremot infördes genom 1928 års lagstiftning den nyheten, att andra juridiska personer än bolag, ekonomiska föreningar, oskifta dödsbon, sparbanker och försäkringsanstalter skulle erlägga statlig inkomst- och förmögenhetsskatt efter ett grundbelopp av 3 procent av det beskattningsbara beloppet. Då dessa juridiska personer tidigare hade att erlägga skatt efter en progressiv skatteskala, innebar denna ändring för skattskyldiga donationsfonder med stora inkomster en avsevärd minskning i beskattningen. Motionärens antagande, att riksdagen beslutat skattefrihet för nobelstiftelsen är sålunda icke riktigt. Däremot medförde sistnämnda lagändring en mycket betydande skatte- lindring för stiftelsen.

Motionären har framhållit, att genom donations- och stiftelseförfarandet stora värden överförts från fri till bunden egendom och att denna överflyttning alltjämt fortginge. Enligt hans beräkningar skulle värdet av denna egendom uppgå till omkring 800 miljoner kronor. Detta förhål-

lande vore ägnat att inge vissa betänkligheter framför allt med hänsyn till att största delen av ifrågavarande egendom samt avkastningen därav vore fritagen från statlig beskattning. I all synnerhet vore det under nuvarande brydsamma läge i budgethänseende påkallat, att ifrågavarande donationsfonder bleve skyldiga att erlægga skatt till staten.

*Utskottets
yttrande.*

Frågan om skattskyldighet för stiftelser och föreningar med ideellt ändamål har under de senare åren vid upprepade tillfällen och senast år 1928 varit föremål för statsmakternas prövning. Vid dessa tillfällen hava närmast yrkanden framställts om utvidgande av skattefriheten att omfatta även andra juridiska personer än sådana, som enligt såväl den äldre som den nu gällande lagstiftningen tillerkänts skatteprivilegier. Vid framläggande av Kungl. Maj:ts proposition nr 213 till 1928 års riksdag med förslag till kommunalskattelag anförde chefen för finansdepartementet såsom ett skäl mot utvidgning av skattebefrielsen, att den frihet, som meddelades på ett håll, ofelbart motsvarades av en ökning i skattebördan på andra håll och att med hänsyn härtill en avvägning måste företagas. Departementschefen ansåg därför, att skattebefrielsen borde förbehållas allenast de institutioner, som av ålder ägt åtnjuta sådan. En utvidgad skattefrihet skulle dessutom medföra nya svårigheter vid bedömande av gränsfall, medan rörande de inrättningar, som inbegreps i den sedan gammalt vedertagna skattefriheten för fromma stiftelser m. fl., genom mångårig praxis vunnits en viss klarhet.

Av det anförda torde framgå, att den nu gällande skattebefrielsen för donationsfonder är tämligen snävt begränsad och omfattar endast sådana institutioner, som kunna anses tjäna ändamål av allmännyttig natur. Med hänsyn härtill har utskottet icke ansett sig kunna biträda motionärens förslag att inskränka eller avskaffa denna skattebefrielse. Utskottet har jämväl velat erinra därom, att riksdagen, sedan omfattande utredningar i ämnet ägt rum, så sent som år 1928 tagit ställning till ifrågavarande spörsmål. Med sin nu angivna ståndpunkt i huvudfrågan har utskottet icke heller funnit skäl biträda motionärens förslag om föranstaltande av en utredning angående storleken av de medel, som ägas av stiftelser och andra donationsfonder.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att motionen II: 179 av herr Osberg, angående statlig beskattning av donations- och stiftelsemedel m. m., icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 24 april 1933.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Nilsson i Kristianstad, Boman, Ericson i Obergå, Åström, Jönsson i Slåtåker, Jönsson i Boa, Björklund, Olsson i Ramsta, Ericson i Boxholm, Lithander, Forssberg, Östergren, Larsson i Örbyhus, Hjalmarsson, Sjødahl, Blomquist, Mårtensson, Brännström, Andersson i Dunker och Persson i Undersvik.
